A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2020. november 12.*

„Előzetes döntéshozatal – 2009/138/EK irányelv – 274. cikk – A biztosítók felszámolási eljárására alkalmazandó jog – Biztosítótársaság engedélyének visszavonása – Ideiglenes felszámoló kijelölése – A »biztosító tekintetében a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozat« fogalma – A felszámolási eljárásnak a székhely szerinti tagállamban történő megindítására vonatkozó bírósági határozat hiánya – Az érintett biztosítóval szembeni bírósági eljárások felfüggesztése a székhelye szerinti tagállamtól eltérő tagállamokban”

A C-427/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Sofiyski rayonen sad (szófiai kerületi bíróság, Bulgária) a Bírósághoz 2019. június 4-én érkezett, 2019. május 27-i határozatával terjesztett elő

a **Bulstrad Vienna Insurance Group AD**

és

az **Olympic Insurance Company Ltd**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan (előadó) és N. Jääskinen bírák,

főtanácsnok: G. Hogan

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a bolgár kormány képviseletében T. Mitova és E. Petranova, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében H. Tserepa-Lacombe és G. Marinova, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. július 16-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: bolgár.

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2013. december 11-i 2013/58/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2013. L 341., 1. o.) módosított, a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról (Szolvencia II) szóló, 2009. november 25-i 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 335., 1. o.; helyesbítések: HL 2014. L 219., 66. o.; HL 2016. L 319., 68. o.; HL 2017. L 266., 22. o.; a továbbiakban: 2009/138 irányelv) 274. cikkének értelmezésére irányul.

2 E kérelmet a Bulstrad Vienna Insurance Group AD (a továbbiakban: Bulstrad) biztosítótársaság és az Olympic Insurance Company Ltd (a továbbiakban: Olympic) biztosítótársaság között biztosítási kártérítés fizetése tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2009/138 irányelv (117)–(119), (123), (125), (126) és (130) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„(117) Tekintve hogy a reorganizációs intézkedésekről és a felszámolási eljárásokról szóló nemzeti jogszabályok nincsenek harmonizálva, a belső piac megvalósítása keretében célszerű gondoskodni a tagállamok biztosítókra vonatkozó reorganizációs és felszámolási eljárásokkal kapcsolatos jogszabályainak kölcsönös elismeréséről, valamint a szükséges együttműködésről, figyelembe véve az ilyen intézkedések egysége, egyetemessége, összehangolása és nyilvánossága, valamint a biztosítási hitelezők egyenlő bánásmódja és védelme iránti igényt.

(118) Arról is gondoskodni kell, hogy az egy-egy tagállam illetékes hatósága által elfogadott reorganizációs intézkedések – amelyek célja a biztosító pénzügyi stabilitásának megőrzése vagy helyreállítása, valamint a lehetséges mértékig a felszámolási helyzet megelőzése – az egész Közösségben kifejthessék teljes hatásukat. Az ilyen reorganizációs intézkedések és felszámolási eljárások harmadik országokkal szembeni hatásainak azonban változatlannak kell maradniuk.

(119) A reorganizációs intézkedések, illetve a felszámolási eljárások alkalmazásában különbséget kell tenni az illetékes hatóságok és a biztosítók felügyeleti hatóságai között.

[…]

(123) Biztosító felszámolási eljárásával kapcsolatban kizárólag a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságait szabad határozathozatalra felhatalmazni. A határozatok hatásainak az egész [Unióra] ki kell terjedniük és azokat minden tagállamnak el kell ismernie. A határozatokat a székhely szerinti tagállam eljárásainak megfelelően és az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzé kell tenni. Az információkat minden olyan, [az Unióban] letelepedett, ismert hitelező számára is hozzáférhetővé kell tenni, amelynek követelés-bejelentési vagy észrevételezési joga van.

[…]

(125) A felszámolási eljárás indításának, lefolytatásának és lezárásának összes feltételére a székhely szerinti tagállam joga az irányadó.

(126) A tagállamok összehangolt fellépése érdekében a székhely szerinti tagállam felügyeleti hatóságait és az összes többi tagállam ilyen hatóságait sürgősen tájékoztatni kell a felszámolási eljárás megindításáról.

[…]

(130) Az általános bizalom és a székhely szerinti tagállamon kívüli tagállamok jogbiztonságának védelme érdekében meg kell határozni a reorganizációs intézkedéseknek és a felszámolási eljárásoknak a függőben levő peres eljárásokra, valamint a peres eljárásokból eredő egyedi végrehajtási intézkedésekre gyakorolt hatásaira vonatkozó irányadó jogot."

4 Ezen irányelv „Fogalommeghatározások" című 13. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[…]

8. »székhely szerinti tagállam« a következők egyike:
   a) nem-életbiztosítók esetében az a tagállam, amelyben a kockázatot fedező biztosító főirodája található;
   b) életbiztosítók esetében az a tagállam, amelyben a kötelezettségvállalásért helytálló biztosító központi irodája található; vagy
   c) viszontbiztosítók esetében az a tagállam, amelynek területén a viszontbiztosító főirodája található

[…]".

5 Az említett irányelv „Az engedély visszavonása" címet viselő 144. cikke a következőképpen szól:

„(1) A székhely szerinti tagállam felügyeleti hatósága a következő esetekben vonhatja vissza a biztosító vagy viszontbiztosító számára adott engedélyt:

a) az érintett vállalkozás nem használja fel az engedélyt 12 hónapon belül, kifejezetten lemond arról, vagy több mint hat hónapon át szünetelteti tevékenységét, kivéve ha az érintett tagállam rendelkezett arról, hogy az engedély ilyen esetekben érvényét veszti;

b) az érintett vállalkozás már nem tesz eleget az engedélyezés feltételeinek;

c) az érintett vállalkozás súlyosan megsérti a rá vonatkozó rendelkezésekből eredő kötelezettségeit.

A székhely szerinti tagállam felügyeleti hatósága visszavonja a biztosító vagy viszontbiztosító számára adott engedélyt, amennyiben a vállalkozás nem teljesíti a minimális tőkeszükségletet és a felügyeleti hatóság úgy ítéli meg, hogy a benyújtott pénzügyi terv nyilvánvalóan nem megfelelő, vagy a vállalkozás a minimális tőkeszükséglet nem teljesítésének észlelésétől számított három hónapon belül nem hajtja végre a jóváhagyott tervet.

(2) Az engedély visszavonása, vagy érvényességének megszűnése esetén a székhely szerinti tagállam felügyeleti hatósága értesíti erről a többi tagállam felügyeleti hatóságait, amelyek meghozzák a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy megakadályozzák, hogy a biztosító vagy viszontbiztosító a területükön új ügyleteket kezdjen.

A székhely szerinti tagállam felügyeleti hatósága a többi tagállam hatóságaival együtt minden szükséges intézkedést meghoz a biztosított személyek érdekeinek védelme érdekében és különös tekintettel a biztosító eszközei feletti szabad rendelkezési jogának korlátozására a 140. cikkel összhangban.

(3) Engedély visszavonására vonatkozó bármely határozatot részletes indokolással kell ellátni, és azt az érintett biztosítóval vagy viszontbiztosítóval közölni kell.”

6 Ugyanezen irányelvnek a „Biztosítók reorganizációja és felszámolása” című IV. címében szereplő, „Fogalommeghatározások” című 268. cikke a következőket írja elő:

„(1) Ezen cím alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

a) »illetékes hatóságok«: a tagállamok közigazgatási vagy igazságügyi hatóságai, amelyek a reorganizációs intézkedések vagy felszámolási eljárások tekintetében illetékesek;

[…]

d) »felszámolási eljárás«: olyan kollektív eljárások, amelyek magukban foglalják a biztosító eszközeinek értékesítését és az ebből származó bevétel hitelezők, részvényesek vagy adott esetben tagok közötti szétosztását, és amelyek szükségszerűen magukban foglalják az illetékes hatóságok bármilyen beavatkozását, ideértve azt is, amikor a kollektív eljárást egyezség, vagy ehhez hasonló intézkedés szünteti meg, függetlenül attól, hogy ezek fizetőképtelenségre vezethetők-e vissza, illetve, hogy önkéntesek vagy kötelezőek-e;

[…]”

7 A 2009/138 irányelvnek „A felszámolási eljárás megindítása [–] A felügyeleti hatóságok tájékoztatása” címet viselő 273. cikkének értelmében:

„(1) Kizárólag a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai jogosultak határozatot hozni valamely biztosító tekintetében felszámolási eljárás megindításáról, beleértve annak más tagállamokban lévő fióktelepeit is. A határozat meghozható a reorganizációs intézkedések hiányában vagy elfogadásuk után is.

(2) A biztosító (beleértve annak más tagállamokban lévő fióktelepeit is) elleni felszámolási eljárás megindítására vonatkozó, a székhely szerinti tagállam jogszabályai szerint elfogadott határozatot további formalitások nélkül az egész Közösségben el kell ismerni, és az a többi tagállam területén akkor hatályosul, amikor abban a tagállamban, amelyben az eljárást megindították, hatályba lépett.

(3) A székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai sürgősen tájékoztatják az érintett tagállam felügyeleti hatóságait a felszámolási eljárás megindításáról hozott határozatról, ha lehetséges, még az eljárás megindítása előtt, vagy ha ez nem lehetséges, akkor közvetlenül az után.

A székhely szerinti tagállam felügyeleti hatóságai kötelesek sürgősen tájékoztatni az összes többi tagállam felügyeleti hatóságait a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozatról, ideértve az ilyen eljárás lehetséges gyakorlati hatásait is.”

8 Ezen irányelv „Alkalmazandó jog” címet viselő 274. cikke a következőképpen szól:

„(1) Valamely biztosító tekintetében a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozatra, a felszámolási eljárásra és annak hatásaira a székhely szerinti tagállamban alkalmazandó jogszabályok az irányadók, kivéve, ha erről a 285–292. cikk másképpen rendelkezik.

(2) A székhely szerinti tagállam joga határozza meg legalább a következőket:

a) azokat az eszközöket, amelyek a vagyon részét képezik, és a biztosító által a felszámolási eljárás megindítása után megszerzett vagy rá szálló eszközök kezelését;

b) a biztosító és a felszámoló jogköreit;

c) azokat a feltételeket, amelyek alapján beszámítást lehet alkalmazni;

d) a felszámolási eljárásnak azokra az érvényben levő szerződésekre gyakorolt hatásait, amelyekben a biztosító szerződő fél;

e) a felszámolási eljárásnak az egyes hitelezők által indított eljárásokra gyakorolt hatásait a függőben lévő peres eljárások kivételével a 292. cikkben említetteknek megfelelően;

f) azokat a követeléseket, amelyeket a biztosító vagyonával szemben be kell nyújtani és a felszámolási eljárás megindítása után felmerülő követelések kezelési módját;

g) a követelések bejelentésének, igazolásának és elfogadásának szabályait;

h) az eszközök értékesítéséből származó bevétel felosztására, a követelések rangsorolására, és a felszámolási eljárás megindítása után valamely dologi jog vagy beszámítás révén részleges kielégítést nyert hitelezők jogaira irányadó szabályokat;

i) a felszámolási eljárás befejezésének feltételeit és következményeit, különös tekintettel a csődegyezséggel történő lezárásra;

j) a hitelezőknek a felszámolási eljárás lezárása után fennálló jogait;

k) a felet, aki a felszámolási eljárás során felmerülő költségeket és kiadásokat viseli; és

l) a valamennyi hitelező számára hátrányos jogi aktusok semmisségére, megtámadhatóságára vagy végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályokat.”

9 Az említett irányelv 292. cikke szerint:

„A reorganizációs intézkedéseknek vagy felszámolási eljárásoknak a biztosítótól elvont eszközök vagy megvont jogok tárgyában indított, de függőben lévő peres ügyekre gyakorolt hatásaira kizárólag annak a tagállamnak a joga irányadó, amelyben a peres ügy függőben van.”

A bolgár jog

10 A Kodeks zastrahovaneto (biztosítási törvénykönyv, a továbbiakban: KZ) 624. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A felszámolási vagy fizetésképtelenségi eljárás másik tagállamban engedélyezett biztosító tekintetében történő megindítására vonatkozó határozat az érintett tagállambeli hatálybalépésének időpontjától rendelkezik joghatásokkal a Bolgár Köztársaságban.

(2) Ha valamely másik tagállam hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósága felszámolási vagy fizetésképtelenségi eljárás megindításáról tájékoztatja a [pénzügyi felügyeleti bizottságot], ez utóbbi megteszi a közvélemény tájékoztatásához szükséges intézkedéseket.

(3) A (2) bekezdés szerinti tájékoztatás tartalmazza a másik tagállamban a felszámolás vagy fizetésképtelenség tekintetében hatáskörrel rendelkező közigazgatási vagy igazságügyi hatóságokra, az alkalmazandó jogszabályokra, valamint a kijelölt felszámolóra vagy vagyonkezelőre vonatkozó információkat.”

11 A KZ 630. cikkének szövege a következő:

„(1) E rész eltérő rendelkezése hiányában a biztosító tekintetében indított felszámolási vagy fizetésképtelenségi eljárásra a bolgár jogot kell alkalmazni.

(2) A munkaszerződésekre és munkaviszonyokra a tagállam jogának azokat a rendelkezéseit kell alkalmazni, amelyeket az ilyen munkaszerződésekre és munkaviszonyokra alkalmazni kell.

(3) Azon szerződésekre, amelyek használati jogot biztosítanak valamely tagállam területén fekvő ingatlanon használati jogot vagy tulajdonjogot ruháznak át, e tagállam jogszabályai alkalmazandók.

(4) Valamely tagállamban közhitelű nyilvántartásba bejegyzett ingatlan, hajó vagy légi jármű tekintetében a biztosító jogaira e tagállam jogszabályai alkalmazandók.”

12 A Kodeks na mezhdunarodnoto chastno pravo (nemzetközi magánjogi törvénykönyv) 43. cikke szerint:

„(1) A bíróság vagy más jogalkalmazó hatóság hivatalból állapítja meg a külföldi jog tartalmát. A nemzetközi szerződésekben előírt eszközökhöz folyamodhat, információkat kérhet az igazságügyi minisztériumtól vagy más hatóságtól, és szakvéleményt kérhet szakértőktől és szakosított szervektől.

(2) A felek olyan dokumentumokat terjeszthetnek elő, amelyek meghatározzák azon külföldi jogi rendelkezések tartalmát, amelyekre kérelmeiket vagy kifogásaikat alapozzák, vagy más módon együttműködhetnek a bírósággal vagy más jogalkalmazó hatósággal.

(3) Az alkalmazandó jog meghatározását követően a bíróság vagy más jogalkalmazó hatóság kötelezheti a feleket arra, hogy járuljanak hozzá e jog tartalmának megállapításához.”

A ciprusi jog

13 Az O peri Etairion Nomos (a társaságokról szóló törvény) 220. cikkének megfelelően, ha felszámolási vagy fizetésképtelenségi eljárást megindító határozatot hoztak, vagy ideiglenes felszámolót jelöltek ki, nem lehet kérelmet előterjeszteni, nem lehet eljárást indítani vagy folytatni, kivéve ha a hatáskörrel rendelkező bíróság ezt engedélyezi, amely esetben az e bíróság által megállapított feltételeket alkalmazzák.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

14 A Sofiyski rayonen sad (szófiai kerületi bíróság, Bulgária) előtt a Bulstrad, egy Bulgáriában bejegyzett biztosítótársaság, azt kéri, hogy e bíróság kötelezze az Olympicet, egy ciprusi székhelyű biztosítótársaságot, hogy fizessen meg számára 7 603,63 bolgár leva (BGN) (hozzávetőleg 3887 euró) összeget, valamint 25,00 BGN (hozzávetőleg 13 euró) összegű kezelési költséget biztosítási kártérítés címén, amelyet egy közlekedési balesetben megsérült jármű vezetője, CD által nála kötött „töréskár” biztosítási szerződés alapján fizetett ki. A Bulstrad azt állítja, hogy 2018. január 5-én Bansko (Bulgária) városában AB azáltal, hogy az úton megállva hirtelen kinyitotta a személygépjárműve bal első ajtaját, vétkesen kárt okozott CD járművében, amely az úton közlekedett és mellette haladt el.

15 A Bulstrad szerint a káresemény időpontjában az AB felelősségét az Olympicnél kötött „felelősségbiztosítási” szerződés biztosította.

16 A Bulstrad, mivel úgy ítélte meg, hogy a biztosítási kártérítés CD-nek történő kifizetését követően az általa biztosított személynek az AB-vel és annak biztosítótársaságával szembeni jogai átszálltak rá, az Olympichez megtérítési igénykérelmet nyújtott be, amelyet ez utóbbi 2018. július 6-án kapott kézhez, anélkül azonban, hogy az így követelt összegeket neki visszafizették volna.

17 Az Olympic ugyanis a Bulstrad kérelmét mind formailag, mind érdemben vitatja.

18 Az eljárás során tájékoztatták a kérdést előterjesztő bíróságot arról, hogy az illetékes ciprusi hatóságok visszavonták az Olympic engedélyét a prudenciális követelmények be nem tartása miatt, valamint arról, hogy kijelöltek tekintetében egy ideiglenes felszámolót, aki átveszi és ellenőrzi azokat a vagyoni és törvényes jogokat, amelyek e biztosítótársaságot illetik vagy illethetik.

19 E bíróság megállapította, hogy a ciprusi hatóságok ezen aktusai a KZ 624. cikke értelmében vett, valamely „biztosító tekintetében a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozatnak” minősülnek, és 2018. szeptember 26-i végzésével felfüggesztette az alapeljárást. A KZ-nek a 2009/138 irányelvet a bolgár jogba átültető rendelkezéseinek megfelelően ugyanis a biztosító tekintetében a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozatot, a tulajdonképpeni felszámolási eljárást és azok joghatásait a kockázatot fedező biztosító székhelye szerinti tagállamban alkalmazandó jog szabályozza, amely a jelen esetben a ciprusi jog. Ez utóbbi előírja az eljárások felfüggesztését minden biztosító tekintetében, amely esetében az illetékes ciprusi hatóságok ideiglenes felszámolót jelöltek ki.

20 A Bulstrad az alapeljárás folytatását kéri azon okból, hogy a releváns rendelkezéseknek a Varhoven kasatsionen sad (legfelsőbb semmítőszék, Bulgária) általi értelmezése alapján szabálytalanul függesztették fel az eljárást. Ezen értelmezés szerint nem tekinthető úgy, hogy a ciprusi hatóság két fent említett eljárása a székhely szerinti tagállamnak a 2009/138 irányelv 274. cikkének átültetése céljából elfogadott jogszabály értelmében vett, valamely „biztosító tekintetében a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozatával” esik egy tekintet alá. Ilyen határozat hiányában következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság tévesen állapította meg a ciprusi jog alkalmazhatóságát a bolgár jog helyett, amely nem ír elő az eljárás felfüggesztését megkövetelő, hasonló rendelkezéseket.

21 A kérdést előterjesztő bíróság az eljárás folytatása iránti kérelemre válaszul nyilatkozattételre hívta fel a bolgár pénzügyi felügyeleti bizottságot abban a kérdésben, hogy rendelkezik-e információval felszámolási vagy fizetésképtelenségi eljárásnak az Olympickal szemben a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság előtti megindításáról, és amennyiben indult ilyen eljárás, abban a kérdésben, hogy hol tart az eljárás, és hogy sor került-e felszámoló vagy vagyonkezelő kinevezésére. 2019. március 19-i levelében e pénzügyi felügyeleti bizottság azt válaszolta, hogy ebben az időpontban semmilyen információt nem kapott az Olympic felszámolási eljárásának az illetékes ciprusi hatóság általi megindításáról.

22 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a KZ 630. cikkét a 2009/138 irányelv 274. cikkének, valamint (117)–(121) és (125) preambulumbekezdésének fényében kell értelmezni. Ebből következik, hogy a fizetésképtelenségi eljárás megindításának következményeit a ciprusi jognak kell szabályoznia.

23 A nemzetközi magánjogról szóló törvénykönyv 43. cikke szerinti hatáskörének gyakorlása során e bíróság hivatalból megállapította az alkalmazandó ciprusi jogot, és ebből azt a következtetést vonta le, hogy más eljárások lefolytatása a fizetésképtelenség tárgyában joghatósággal rendelkező bíróság engedélyétől függ.

24 Az említett bíróság következésképpen úgy véli, hogy fel kell függesztenie az alapeljárást, és fel kell hívnia a Bulstradot arra, hogy a ciprusi jogban előírt szabályok szerint jelentse be a követeléseit, pontosítva, hogy azok esetleges elfogadása ezen eljárás lezárását eredményezi. Ez utóbbi csak akkor

folytatható, ha a fizetésképtelenség tárgyában joghatósággal rendelkező bíróság ilyen engedélyt ad, vagy ha bizonyítékot nyújtanak be arra vonatkozóan, hogy a követeléseket nem a ciprusi jog által előírt módon ismerték el.

25 E körülmények között a Sofiyski rayonen sad (szófiai kerületi bíróság, Bulgária) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A [2009/138 irányelv] 274. cikkére tekintettel abból kell-e kiindulni a [KZ] 630. cikkének értelmezése során, hogy valamely tagállam hatóságának arra vonatkozó határozata, hogy valamely biztosítótól visszavonja az engedélyt, és ideiglenes felszámolót nevez ki tekintetében, anélkül hogy a bírósági felszámolási eljárás megindult volna, »a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozatnak« minősül?

2) Amennyiben azon tagállam joga, amelyben azon biztosító székhelye található, amelynek engedélyét visszavonták, és amelynek tekintetében ideiglenes felszámolót neveztek ki, azt írja elő, hogy ideiglenes felszámoló kinevezése esetén az adott társasággal szemben folyamatban lévő összes bírósági eljárást fel kell függeszteni, a [2009/138 irányelv] 274. cikke alapján akkor is alkalmazniuk kell-e ezeket a jogszabályokat a többi tagállam bíróságainak, ha nemzeti joguk ezt nem írja kifejezetten elő?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

26 Az előterjesztő bíróság az első kérdésével lényegében arra kíván választ kapni, hogy úgy kell-e értelmezni a 2009/138 irányelv 274. cikkét, hogy valamely biztosító székhelye szerinti tagállama hatóságának arra vonatkozó határozata, hogy e biztosítótól visszavonja az engedélyt és ideiglenes felszámolót nevez ki tekintetében, anélkül hogy formálisan a felszámolási eljárás megindításáról bírósági határozatot hoztak volna, az e cikk értelmében valamely „biztosító tekintetében a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozatnak” minősül.

27 Az e kérdésre adandó válasz lehetővé teszi annak meghatározását, hogy az alapügyben szóban forgó határozatra vonatkozik-e a 2009/138 irányelv 273. cikkének (2) bekezdésében előírt kölcsönös elismerés.

28 Az előterjesztett első kérdés megválaszolása érdekében meg kell állapítani, hogy noha ezen irányelv 274. cikke értelmében a biztosító tekintetében a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozatra, a tulajdonképpeni felszámolási eljárásra és azok joghatásaira az e biztosító székhelye szerinti tagállamban alkalmazandó jog irányadó, azt a kérdést, hogy mi minősül ilyen határozatnak és ilyen eljárásnak, az említett irányelv 268. cikkének megfelelően kell eldönteni, amely ezen irányelv IV. címének alkalmazásában több fogalmat meghatároz.

29 E tekintetben a 2009/138 irányelv 268. cikke (1) bekezdésének d) pontja előírja, hogy a „felszámolási eljárás” fogalma olyan kollektív eljárásokat jelent, amelyek magukban foglalják a biztosító eszközeinek értékesítését és az ebből származó bevétel hitelezők, részvényesek vagy adott esetben tagok közötti szétosztását, és amelyek szükségszerűen magukban foglalják az illetékes hatóságok bármilyen beavatkozását, vagyis amely hatóságok az ezen irányelv 268. cikke (1) bekezdése a) pontjának megfelelően a tagállamok közigazgatási vagy igazságügyi hatóságai, amelyek a reorganizációs intézkedések vagy felszámolási eljárások tekintetében illetékesek.

30 Ebből következik, hogy ahhoz, hogy valamely határozatot a 2009/138 irányelv 274. cikke értelmében vett valamely „biztosító tekintetében a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozatnak" lehessen minősíteni, az érintett eljárásnak két feltételnek kell megfelelnie.

31 Ezen eljárásnak először is a biztosító eszközeinek értékesítésére és az ebből származó bevétel hitelezők, részvényesek vagy adott esetben tagok közötti szétosztására kell irányulnia, valamint másodszor szükségszerűen magában kell foglalnia a reorganizációs intézkedések vagy felszámolási eljárások tekintetében illetékes tagállami közigazgatási vagy igazságügyi hatóságok beavatkozását.

32 Mivel e két feltétel kumulatív, az a tény, hogy az ideiglenes felszámolónak nincs felhatalmazása arra, hogy az érintett biztosító eszközeit értékesítse, vagy hogy osztalék útján elégítse ki a hitelezőket, kizárja, hogy az ilyen felszámolót kijelölő határozat maga után vonja az ezen irányelv 268. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett felszámolási eljárás megindítását vagy fennállását.

33 A jelen ügyben következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a ciprusi jogra tekintettel a kijelölt ideiglenes felszámoló rendelkezik-e ilyen jogkörrel, vagy sem.

34 E tekintetben pontosítani kell, hogy – amint arra a főtanácsnok az indítványának 50. pontjában lényegében rámutatott – bár a 2009/138 irányelv által az érintett biztosító engedélyének visszavonásáról szóló határozat és az utóbbi tekintetében a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozat között tett megkülönböztetés azt sugallja, hogy a második határozat nem esik egybe az elsővel, az engedély visszavonásáról szóló határozatot akkor lehetne egy felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozattal egyenértékűnek tekinteni, ha a jelen ítélet 31. pontjában szereplő két feltétel teljesülne.

35 Mindazonáltal e feltételek közül az első csak akkor teljesül, ha az érintett biztosító székhelye szerinti tagállam joga szerint e biztosító engedélyének visszavonása azzal a hatással jár, hogy automatikusan megindítja a felszámolási eljárást, amely lehetővé teszi az említett biztosító eszközeinek értékesítését vagy a hitelezőinek osztalék útján való kielégítését, anélkül hogy e célból valamely külön hatóságnak formális döntést kellene hoznia.

36 A fentiekből következik, hogy az előterjesztett első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2009/138 irányelv 274. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az illetékes hatóság arra vonatkozó határozata, hogy az érintett biztosítótól visszavonja az engedélyt és ideiglenes felszámolót nevez ki, csak abban az esetben minősülhet az e cikk értelmében valamely „biztosító tekintetében a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozatnak", ha az e biztosító székhelye szerinti tagállam joga előírja vagy azt, hogy ezen ideiglenes felszámoló jogosult az említett biztosító eszközeinek értékesítésére és az ebből származó bevételnek e biztosító hitelezői közötti szétosztására, vagy pedig előírja azt, hogy ugyanezen biztosító engedélyének visszavonása azzal a hatással jár, hogy automatikusan megindítja a felszámolási eljárást, anélkül hogy e célból valamely külön hatóságnak formális döntést kellene hoznia.

A második kérdésről

37 Az előterjesztő bíróság a második kérdésével lényegében arra kíván választ kapni, hogy úgy kell-e értelmezni a 2009/138 irányelv 274. cikkét, hogy a biztosító székhelye szerinti tagállam jogát, amely előírja az e biztosítóval szemben folyamatban lévő összes bírósági eljárás felfüggesztését a biztosító engedélyének visszavonása és ideiglenes felszámoló kinevezése esetén, alkalmazniuk kell-e a többi tagállam bíróságainak még abban az esetben is, ha e tagállamok jogszabályai nem írnak elő ilyen szabályt.

38 Az előterjesztett első kérdésre adott válaszból következik, hogy csak abban az esetben, ha a 2009/138 irányelv IV. címének értelmében valamely „biztosító tekintetében a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozatnak" minősülhet a biztosító székhelye szerinti tagállam által hozott azon határozat,

amely visszavonja az engedélyt és ideiglenes felszámolót nevez ki, szükséges e határozatot ezen irányelv 273. cikkének (2) bekezdése alapján az Európai Unió egész területén minden további alaki követelmény nélkül elismerni, és kell e határozatnak e területen hatályosulnia, amint az a felszámolási eljárás megindítása szerinti tagállamban hatályba lép.

39 A 2009/138 irányelv 274. cikke (2) bekezdésének e) pontja értelmében e kölcsönös elismerés kiterjed a felszámolási eljárás megindításának a hitelezők által indított egyéni eljárásokra gyakorolt hatásaira, az ezen irányelv 292. cikkében említett folyamatban lévő eljárások kivételével, amelyeket továbbra is kizárólag azon tagállam joga szabályoz, amelyben az eljárás folyamatban van.

40 Ebből következik, hogy amennyiben a székhely szerinti tagállam által hozott határozatot a 2009/138 irányelv IV. címe értelmében vett, valamely „biztosító tekintetében a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozatnak” kell minősíteni, és ezen tagállam jogszabályai előírják, hogy e határozat az érintett vállalkozással szemben indított valamennyi bírósági eljárás felfüggesztését vonja maga után, emiatt a más tagállamokban folyamatban lévő bírósági eljárásokat is fel kell függeszteni, kivéve azokat, amelyek az előző pontban említett kivétel alkalmazási körébe tartoznak.

41 Ezzel szemben a 2009/138 irányelv 273. cikkének (2) bekezdése egyáltalán nem követeli meg, hogy az alapeljárásban szereplőhöz hasonló, az engedélyt visszavonó vagy ideiglenes felszámolót kinevező határozat joghatásainak kölcsönös elismerésére kerüljön sor, ha ez utóbbi nem rendelkezik a felszámolási eljárást megindító határozat jelleggel. Ebből következik, hogy az arra a kérdésre adandó válasz, hogy ebben az esetben a kérdést előterjesztő bíróságnak a székhely szerinti tagállam joga által előírtaknak megfelelően fel kell-e függesztenie egy folyamatban lévő eljárást, vagy azt felfüggesztheti-e anélkül, hogy ezt nemzeti joga előírná, nem tartozik sem ezen irányelv e rendelkezésének, sem pedig 274. cikkének alkalmazási körébe.

42 A fentiekből következik, hogy az előterjesztett második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2009/138 irányelv 274. cikkét úgy kell értelmezni, hogy ha nem teljesülnek azok a feltételek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy valamely biztosító engedélyének visszavonásáról és ideiglenes felszámolójának kinevezéséről szóló határozat az e cikk értelmében vett, valamely „biztosító tekintetében a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozatnak” minősüljön, az említett cikk nem írja elő a többi tagállam bíróságai számára azt a kötelezettséget, hogy az érintett biztosító székhelye szerinti tagállam jogát alkalmazzák, amely az ilyen biztosítóval szemben indult összes bírósági eljárás felfüggesztéséről rendelkezik.

A költségekről

43 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) **A 2013. december 11-i 2013/58/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról (Szolvencia II) szóló, 2009. november 25-i 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 274. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az illetékes hatóság arra vonatkozó határozata, hogy az érintett biztosítótól visszavonja az engedélyt és ideiglenes felszámolót nevez ki, csak abban az esetben minősülhet az e cikk értelmében valamely „biztosító tekintetében a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozatnak”, ha az e biztosító székhelye szerinti tagállam joga előírja vagy azt, hogy ezen ideiglenes felszámoló jogosult az említett biztosító eszközeinek értékesítésére és az ebből származó bevételnek e biztosító hitelezői közötti**

szétosztására, vagy pedig előírja azt, hogy ugyanezen biztosító engedélyének visszavonása azzal a hatással jár, hogy automatikusan megindítja a felszámolási eljárást, anélkül hogy e célból valamely külön hatóságnak formális döntést kellene hoznia.

2) **A 2013/58 irányelvvel módosított 2009/138 irányelv 274. cikkét úgy kell értelmezni, hogy ha nem teljesülnek azok a feltételek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy valamely biztosító engedélyének visszavonásáról és ideiglenes felszámolójának kinevezéséről szóló határozat az e cikk értelmében vett, valamely „biztosító tekintetében a felszámolási eljárás megindítására vonatkozó határozatnak" minősüljön, az említett cikk nem írja elő a többi tagállam bíróságai számára azt a kötelezettséget, hogy az érintett biztosító székhelye szerinti tagállam jogát alkalmazzák, amely az ilyen biztosítóval szemben indult összes bírósági eljárás felfüggesztéséről rendelkezik.**

Aláírások